

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΔΗΜΟΣ ΔΩΔΩΝΗΣ
ΕΔΡΑ : ΑΓΙΑ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
Α Π Ο Σ Π Α Σ Μ Α
Από το με αριθμό **9/10 Ιουλίου 2018**
Πρακτικό Συνεδριάσεων του Δημοτικού
Συμβουλίου του Δήμου Δωδώνης.

Αριθ. Απόφασης 145/2018

Περίληψη Θέματος
Μετονομασία της Τοπικής Κοινότητας
Πλατανίων της Δημοτικής Ενότητας
Σελλών σε 'Τσερίτσανα'.
(επανυποβολή αιτήματος).

Στο Δημοτικό Κατάστημα του Δήμου Δωδώνης (Αγία Κυριακή Θεριακησίου 17^ο χιλ. Εθνικής οδού Ιωαννίνων-Αθηνών) και στην αίθουσα συνεδριάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου σήμερα την 10ην του μηνός Ιουλίου του έτους 2018, ημέρα της εβδομάδας Τρίτη και ώρα 20.00 συνήλθε σε τακτική δημόσια συνεδρίαση το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Δωδώνης, μετά από την υπ' αριθ. 4680/387/06-07-2018-ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ γραπτή πρόσκληση του Προέδρου του, στην οποία αναφέρονται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, όπως αυτή σας έχει διανεμηθεί, και η οποία δημοσιεύθηκε στο Δημοτικό Κατάστημα και στην Ιστοσελίδα του Δήμου μας, και επιδόθηκε νόμιμα στον κ. Δήμαρχο και στα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου, καθώς και στους Πρόεδρους και Εκπροσώπους των Τοπικών Κοινοτήτων του Δήμου μας, όπως ονομαστικά αναφέρονται στην πρόσκληση να παραστούν στην συνεδρίαση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 95 Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Ν. 3463/2006) σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 67 του Ν.3852/2010.

Επίσης η πρόσκληση επιδόθηκε νόμιμα στους Πρόεδρους των Τοπικών Συμβουλίων Νέων των Δημοτικών Ενοτήτων Αγίου Δημητρίου, Δωδώνης και Σελλών, όπου αυτά είχαν συγκροτηθεί και λειτουργούσαν, για να παραστούν στην συνεδρίαση σύμφωνα με την υπ' αριθμόν 4165/26-01-2011 εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 7 του Ν. 3443/2006.

Πριν από την έναρξη της συνεδρίασης διαπιστώθηκε ότι υπάρχει η νόμιμη απαρτία για την έναρξη της συνεδρίασης, δεδομένου ότι σε σύνολο «27» μελών του Δημοτικού Συμβουλίου προσήλθαν στην συνεδρίαση «22» μέλη, ήτοι:

Παρόντες

1. ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ(Πρόεδρος Δ.Σ)
2. ΖΥΓΟΥΡΗΣ ΦΩΤΙΟΣ(Αντιπρόεδρος Δ.Σ)
3. ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΜΥΡΤΩ
(Γραμματέας Δ.Σ)
4. ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ(Αντιδήμαρχος)
5. ΚΙΤΣΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ(Αντιδήμαρχος)
6. ΧΗΡΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ(Αντιδήμαρχος)
7. ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ (Αντιδήμαρχος)
8. ΜΠΟΥΚΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
9. ΛΙΟΝΤΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
10. ΛΙΟΛΙΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ

Απόντες

1. ΚΑΡΑΠΑΝΟΣ ΘΩΜΑΣ
2. ΜΠΑΚΟΛΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
3. ΜΠΟΥΚΟΥΒΑΛΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
4. ΒΑΓΙΑ ΜΑΡΙΑ
5. ΒΛΑΧΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Οι οποίοι δεν προσήλθαν αν και κλήθηκαν νόμιμα

11. ΝΑΥΡΟΖΟΓΛΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ
12. ΣΠΥΡΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (ΜΑΡΙΝΑΣ)
13. ΔΗΜΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
14. ΜΠΑΚΑΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
15. ΝΤΑΦΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
16. ΚΑΤΣΑΝΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
17. ΣΚΛΙΒΑΝΙΤΗΣ ΒΑΙΟΣ – ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ
18. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΠΕΤΡΟΣ
19. ΚΟΛΙΓΙΩΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ
20. ΝΤΑΣΙΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
21. ΤΖΟΒΑΡΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
22. ΝΑΣΤΟΥΛΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ

Παρών στην συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου ήταν ο Δήμαρχος κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΝΤΑΚΑΛΕΤΣΗΣ.

Στην συνεδρίαση παραβρέθηκε και ο υπάλληλος του Δήμου μας κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΝ. ΖΟΥΠΑΣ Π.Ε Διοικητικού – Οικονομικού για την τήρηση των πρακτικών, σύμφωνα με διατάξεις του άρθρου 97 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα(Ν.3463/2006).

Παρών στην συνεδρίαση ήταν επίσης και ο κ. Ναούμ Γεώργιος –Πολιτικός Μηχανικός Τ.Ε - Αναπληρωτής Προϊστάμενος Τμήματος Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμου Δωδώνης, για την εισήγηση θεμάτων και παροχή διευκρινήσεων στο σώμα σε θέματα της αρμοδιότητάς του.

Στην συνεδρίαση παρόντες ήταν **οι Πρόεδροι** και **οι Εκπρόσωποι** των **Τοπικών Κοινοτήτων**: **Αβγού** (Πετράκης Αντώνιος), **Ανθοχωρίου** (Κύρκος Μιχαήλ), **Αρδοσης** (Λιόντος Χαρίλαος), **Ασπροχωρίου** (Κάλλος Κωνσταντίνος), **Αχλαδέας** (Σκουλίκας Κωνσταντίνος), **Βαλανιδιάς** (Χαρίτος Ανδρέας), **Γεωργάνων** (Νίκας Οδυσσεύς), **Δραμεσιών** (Σουμάλας Χριστόφορος), **Επισκοπικού** (Τασιούλας Θωμάς), **Θεριακησίου** (Λώλος Νικόλαος), **Κωστανιανής** (Κανδρέλης Δημήτριος), **Λίππας** (Μπέτσης Δημήτριος), **Μαντείου** (Ντάρας Θεόδωρος), **Μελιάς** (Χορέβας Παναγιώτης), **Μελιγγών** (Κωστούλας Σταύρος), **Μπαουσιών** (Φαρμάκης Πέτρος), **Μυροδάφνης** (Δερβέντζας Θεμιστοκλής), **Πεντολάκκου** (Τόλης Χρήστος), **Πλατανίων** (Παππάς Κωνσταντίνος), **Ραβενίων** (Δήμος Ηλίας), **Σερβιανών** (Κωστής Λάμπρος), **Σιστρουνίου** (Αποστολάκης Ευστράτιος (Στρατής), **Σκλίβανης** (Χρήστου Θωμάς), **Τερόβου** (Αυγέρης Ηλίας), **Ψήνας** (Γιώτης Βασίλειος)

ενώ απόντες ήταν οι Πρόεδροι και οι Εκπρόσωποι των Τοπικών Κοινοτήτων: **Αγίας Αναστασίας** (Γκόλας Θεόφιλος), **Αγίας Τριάδας** (Ζώης Φώτιος), **Αγίου Ανδρέα** (Νούση Μαριάννα), **Αγίου Νικολαου** (Τζαλαβρά Μαρίνα), **Αλεποχωρίου – Μπότσαρη** (Παργανάς Ευάγγελος), **Αρτοπούλας** (Παπαδοπούλου Αρετή), **Βαργιάδων** (Μπούτζιας Χρήστος), **Βαρλαάμ**(Ρίζος Βασίλειος), **Βουλιάστης** (Γαλανός Δημήτριος), **Δερβιζάνων** (Λαμπράκης Αθανάσιος), **Δραγοψιάς** (Βαγενάς Αριστείδης), **Δωδώνης** (Μήτσης Χριστόδουλος) **Ελάφου** (Δημάκης Δημήτριος), **Ζωτικού** (Πάκος Νικόλαος), **Καταμάχης** (Δούλης Στέφανος), **Κερασέας** (Γκότοβος Γεώργιος), **Κοπάνης** (Δρόσος Ιωάννης), **Κουκλεσίου** (Κίτσος Γεώργιος), **Κουμαριάς** (Κύρκος Ιωάννης), **Κρυφοβού** (Σκλιβανίτης Γεώργιος), **Μουσιωτίτσας** (Νικόπουλος Νικόλαος), **Μπεστιάς** (Κολιάκης Χαράλαμπος), **Παλαιοχωρίου – Μποτσαρη** (Μπότσαρης Ανδρέας), **Παρδαλίτσας**(Πανταζής Κωνσταντίνος), **Πέρδικας** (Ζώης Φίλιππος), **Πεστών** (Τασιούλας Αριστείδης), **Πολυγύρου** (Ραίδος Ιωάννης), **Ρωμανού** (Αρζαμάνογλου Νικόλαος), **Σενίκου** (Βασιλείου Νικόλαος), **Σεριζιανών** (Σακκάς Νικόλαος), **Σμυρτιάς** (Παπαϊωάννου Χριστόφορος).

Από την συνεδρίαση απουσίαζαν επίσης οι Πρόεδροι των Τοπικών Συμβουλίων Νέων των Δημοτικών Ενοτήτων Αγίου Δημητρίου κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΠΑΡΜΠΑΣ, Δωδώνης κ. ΛΑΠΠΑΣ ΘΕΟΦΑΝΗΣ και Σελλών κ. ΤΖΩΡΤΖΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ οι οποίοι δεν προσήλθαν στην συνεδρίαση αν και είχαν κληθεί νόμιμα.

Ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου και εισηγούμενος το **1^ο θέμα** της ημερήσιας διάταξης, **παρόντος του Εκπροσώπου της Τοπικής Κοινότητας Πλατανίων κ. Παππά Κωνσταντίνου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 67 παρ.8 του ν.3852/2010**, καλωσόρισε πρώτα στην συνεδρίαση τον **Πρύτανη του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων κ. Καψάλη Γεώργιο** ο οποίος προσεκλήθη από τον κ. Δήμαρχο για να συνδράμει και εκείνος με τη δική του φωνή και με τις δικές του γνώσεις και απόψεις, στη διαμόρφωση της απόφασης για τη μετονομασία της Τοπικής Κοινότητας Πλατανίων σε τοπική Κοινότητα Τσεριτσάνων, στην συνέχεια δε, έδωσε το λόγο στον Δήμαρχο κ. Χρήστο Ντακαλέτση να εισηγηθεί το εν λόγω θέμα, και αυτός παίρνοντας το λόγο ανέφερε τα εξής:

Για το θέμα υπάρχει αναλυτική εισήγηση η οποία έχει διανεμηθεί και θα κατατεθεί στα πρακτικά και η οποία βεβαίως μπορεί να εμπλουτισθεί. Δε θα αναγνώσω όλη την εισήγηση, γιατί σέβομαι τη παρουσία του κυρίου Πρύτανη, ο οποίος θα τοποθετηθεί επί του θέματος. Θα αναφερθώ μόνο στο **ότι υιοθετούμε τη συλλογιστική, αν θέλετε, και την επιχειρηματολογία όλων των προηγούμενων αποφάσεων που έχουν ληφθεί, γιατί όπως ξέρετε η προσπάθεια αυτή γίνεται επί σειρά ετών τόσο από την Τοπική Κοινότητα Πλατανίων τότε, όσο, συνέχεια, του Δήμου Σελλών, στη συνέχεια του Δήμου Δωδώνης και σήμερα απασχολούμαστε για μια ακόμη φορά, όπως ο νόμος προβλέπει, με την επανυποβολή του αιτήματος**. Στην συνέχεια δε αναφέρθηκε περιληπτικά στην εισήγηση και στην συνέχεια ο κ. Πρόεδρος ζήτησε από τον παριστάμενο Πρύτανη να καταθέσει τις απόψεις του επί του θέματος.

Η κατατεθείσα στα πρακτικά εισήγηση του κ. Δημάρχου έχει ως εξής:

Ιστορικό Μετονομασίας

Για περισσότερες από έξι (6) δεκαετίες, οι κάτοικοι και οι φορείς της Τοπικής Κοινότητας Πλατανίων και του Δήμου Δωδώνης αιτούνται τη μετονομασία του χωριού και την επαναφορά του παλιού ονόματος «Τσερίτσανα».

Το πάγιο αυτό αίτημα εδράζεται στην επισταμένη προσπάθεια όλων να **τιμήσουν την ιστορία του τόπου και τις θυσίες των ανθρώπων** και κατατέθηκε επίσημα έξι φορές (1969, 1976, 1981, 1986, 2000, 2007), χωρίς να οδηγήσει, μέχρι σήμερα, στο επιθυμητό αποτέλεσμα.

Μάλιστα, **το αίτημα μετονομασίας έγινε αποδεκτό από το Συμβούλιο Τοπωνυμίων του Υπουργείου Εσωτερικών, το 1986, με το σκεπτικό ότι «το όνομα Τσερίτσανα είναι ιστορικά καταξιωμένο, έχει ιστορική ύπαρξη και επομένως συντρέχουν οι ιστορικοί λόγοι επαναφοράς του»**. Ωστόσο, για λόγους γραφειοκρατικούς, δεν εκδόθηκε η οριστική απόφαση.

Το Βασιλικό Διάταγμα του 1953 ήταν το πρώτο μεταπολεμικό που μετονόμαζε, μαζικά, τα ονόματα χωριών και τοποθεσιών, κατά την τετραετία 1953-1957. Σε εφαρμογή αυτού, **τα Τσερίτσανα μετονομάστηκαν σε Πλατάνια το 1954 κι αποσπάρθηκαν βίαια και καθολικά από την ιστορία τους**.

Έτσι, διακόπηκε, άρδην, η ιστορική συνέχεια των Τσεριτσάνων, με **Βασιλικό Διάταγμα** μιας εποχής, κατά την οποία το πλημμελώς

αιτιολογημένο σκεπτικό επικαλυπτόταν από την πρακτική του **«απεφασίσαμεν και διατάσσομεν»**.

Γι' αυτό, σήμερα **διεκδικούμε την επ' ονόματι επικύρωση της ιστορικής μνήμης και της συλλογικής συνείδησης.**

Δεν είμαστε εδώ για να αναζητήσουμε την ετυμολογία και την προέλευση του ονόματος. Άλλωστε, αυτό δεν κατόρθωσαν να το κάνουν τεκμηριωμένα κορυφαίοι επιστήμονες της χώρας, όπως προκύπτει από τα πρακτικά του Συμβουλίου Τοπωνυμιών, που κατά καιρούς εξέτασε το σχετικό αίτημα.

Όμως, αποτελεί γεγονός αναμφισβήτητο ότι από το 1954 μέχρι σήμερα, κανένας κάτοικος του Δήμου Δωδώνης και της Ηπείρου δε συμβιβάστηκε με το νέο όνομα. Η ονομασία «Τσερίτσανα» εξακολουθεί να χρησιμοποιείται μαζικά (γραπτά, προφορικά, ηλεκτρονικά, χαρτογραφικά) και θα συνεχίσει να χρησιμοποιείται, καθώς η ένδοξη ιστορική πορεία και η συλλογική συνείδηση δεν μπορούν ν' αλλάξουν με κανένα Διάταγμα ή άλλο νομοθέτημα.

Το αίτημα των κατοίκων να επανέλθει το ιστορικό όνομα του χωριού, είναι αίτημα του Δήμου μας και σύσσωμου του Δημοτικού Συμβουλίου ενώ, διαχρονικά, υποστηρίχθηκε από κορυφαίους ανθρώπους των γραμμάτων.

Υποστηρίζοντας, σθεναρά, την προσπάθεια επαναφοράς του ονόματος «Τσερίτσανα», υιοθετούμε και αξιοποιούμε στο ακέραιο όλες τις προηγούμενες αποφάσεις των Κοινοτικών και Δημοτικών μας Συμβουλίων, με τελευταία την απόφαση 212/2011.

Περαιτέρω, **εισηγούμαι να επανυποβάλλουμε το αίτημα μετονομασίας της Κοινότητας Πλατανίων σε Κοινότητα Τσεριτσάνων, εμπλουτίζοντας τα υπάρχοντα δεδομένα με νέα στοιχεία, που αποδεικνύουν την άρρηκτη σύνδεση του ονόματος «Τσερίτσανα» με την ιστορική πορεία του τόπου και τη συλλογική μνήμη των ανθρώπων.**

i) Αρχαιότητα - Βυζάντιο

Η ιστορική πορεία της περιοχής, η οποία είναι αδιάκοπη, τεκμαρτή και μακράιωνη, επιτάσσει την επαναφορά του ονόματος Τσερίτσανα, καθώς ταυτίζεται με την πορεία της Αρχαίας Δωδώνης, της Βυζαντινής Ηπείρου, του Σουλίου, της απελευθέρωσης των Ιωαννίνων, της Κατοχής και της Αντίστασης.

Χάλκινα όπλα κι εργαλεία, που βρέθηκαν στην Καταμάχη και στα Τσερίτσανα, μαρτυρούν ότι η ευρύτερη περιοχή είχε ήδη κατοικηθεί από την εποχή του Λίθου και του Χαλκού.

Από τον Όμηρο πληροφορούμαστε ότι οι πρώτοι κάτοικοι που εγκαταστάθηκαν στην περιοχή ήταν οι Πελασγοί (αρχές 3^{ης} χιλιετίας π.Χ.) ενώ στις αρχές της 2^{ης} χιλιετίας π.Χ. εγκαταστάθηκαν κι άλλες φυλές, όπως Σελλοί, Χάονες, Θεσπρωτοί και Μολοσσοί.

Κατά τη βασιλεία του Θαρύππα και του διαδόχου του Αλκέτα (390-370 π.Χ.), ιδρύθηκε η Συμμαχία των Ηπειρωτών (Απειρωτών), στην οποία προσχώρησαν οι Χάονες και οι Θεσπρωτοί, έχοντας ως αναπόσπαστο τμήμα την ευρύτερη περιοχή της Δωδώνης.

Ο Φίλιππος Β', ο γιος του Μέγας Αλέξανδρος και οι διάδοχοί του κατέστησαν υποτελή στη Μακεδονία ολόκληρη την Ήπειρο, η οποία ανεξαρτητοποιήθηκε ξανά όταν ανήρθε στον θρόνο της Ηπείρου ο Βασιλιάς Πύρρος. Μάλιστα, σε διάφορα σημεία του Δήμου μας βρέθηκαν τόσο νομίσματα με την επιγραφή Απειρωτών όσο και νομίσματα του Πύρρου.

Στα Βυζαντινά χρόνια η περιοχή αποτέλεσε τμήμα της αυτοκρατορίας κι αρκετά συχνά δεχόταν τις επιδρομές ξένων λαών ενώ, με την άλωση της

Κωνσταντινούπολης από τους Φράγκους, το 1204 μ.Χ., αποτέλεσε κομμάτι της ανεξάρτητης διοικητικής ενότητας με το όνομα Δεσποτάτο της Ηπείρου.

ii) Τουρκοκρατία – Σουλιώτικη Συμπολιτεία

Με την οριστική κατάληψη της περιοχής από τους Τούρκους, το 1449 μ.Χ., τα όρη του Σουλίου άρχισαν να γεμίζουν, σταδιακά, από αρματολούς και κλέφτες, και δημιουργήθηκε, προοδευτικά, η περίφημη Σουλιώτικη Συμπολιτεία.

Από τις αρχές έως τα τέλη του 18^{ου} αιώνα, η οργάνωση, εξέλιξη και δράση της **Σουλιώτικης Συμπολιτείας** διαδραμάτισε σπουδαίο ρόλο στην ιστορική πορεία της ευρύτερης περιοχής και **τα Τσερίσανα, αναμφίβολα, αποτελούσαν μέρος της**. Μάλιστα, **χάρτες του τόπου**, οι οποίοι διαμορφώθηκαν από τις πολύτιμες πηγές των Λαμπρίδη, Περαιβού, Σούλη, Αραβαντινού, κ.ά., **παραθέτουν διακριτά το χωριό των Τσεριτσάνων στο πλαίσιο συγκρότησης κι εξέλιξης της Σουλιώτικης Συμπολιτείας**.

Συνεπώς, όπως αποδεικνύεται από τις διαθέσιμες πηγές, **τα Τσερίσανα ήταν στενά συνδεδεμένα με τη δράση της Σουλιώτικης Συμπολιτείας και με το έπος του Σουλίου**. Στους αγώνες των Τούρκων εναντίον του Σουλίου, από το 1732 έως το 1778 κι από το 1792 έως το 1803, η ευρύτερη περιοχή των Τσεριτσάνων αποτέλεσε τη σκοπιά, το φυλάκιο, το παρατηρητήριο που παρακολουθούσε τις κινήσεις του εχθρού και ειδοποιούσε έγκαιρα τους Σουλιώτες.

Ακόμη και **ο Φώτος Τζαβέλλας μνημονεύει τα Τσερίσανα**, γράφοντας στο ημερολόγιό του στις 14 Φεβρουαρίου 1792: «... *ανταμώθηκα με τον Διαμάντη και με τον Κολέτζη [σ. Κολέτση] της Φωτυνας και κοιμηθήκαμε και μια βρα(διά) στα Τζερίτζανα [σ. Τσερίσανα] στο Διαμάντη Τόλα και ψήσαμεν και 2 τραγιά και το πουρνό επήγαμαν στην Λίπα...*». Στο σημείο αυτό, αξίζει να σημειωθεί ότι η θυσία και η προσφορά τράγου αποτελούσε πράξη ύψιστης τιμής για τους Σουλιώτες και γι' αυτό μνημονεύεται από τον Τζαβέλλα.

Επίσης, αξιοπρόσεκτο είναι ότι, στις σελίδες του βιβλίου που παρατίθεται το ημερολόγιο του Τζαβέλλα, ο επιμελητής της έκδοσης Βασίλης Κραψίτης επεξηγεί και προσδιορίζει γεωγραφικά τις τοπικές ονομασίες όλων των όμορων χωριών που αναφέρονται: π.χ. Λίπα - χωριόν κείμενον εις την οροσειράν του Τομάρου, Δερβίζιανα - χωριόν της επαρχίας Δωδώνης/Διαμερίσματος Τσαρκοβίστας. Ωστόσο, στην περίπτωση των Τσεριτσάνων δεν πραγματοποιεί καμία επεξήγηση αναφορικά με τη γεωγραφική και διοικητική τους τοποθέτηση, προφανώς, επειδή η πληροφορία θεωρήθηκε περιττή, εφόσον η ιστορική πορεία και η φήμη του χωριού είχαν καταστήσει το όνομά του ήδη γνωστό στο πανελλήνιο.

Εξάλλου, η ισχυρή ιστορική παρουσία και η φήμη των Τσεριτσάνων είχαν ήδη αναγνωριστεί και υμνηθεί από τη λαϊκή παράδοση, μέσα από τη δημιουργία και διάδοση του τραγουδιού «Στη μέση στα Τσερίσανα» (μεταγενέστερα «Στη βρύση στα Τσερίσανα»). Το τραγούδι αυτό, που καταγράφηκε για πρώτη φορά στα 1824 από τον Γάλλο ιστορικό και φιλόλογο Claude Fauviel, διέδωσε και διατήρησε ζωντανή την ένδοξη ιστορία του τόπου ακόμη κι ως τις μέρες μας (όπως περιγράφεται στη συνέχεια).

Επιπρόσθετα, από τη συλλογή ιστορικών αρχείων του Γιάννη Βλαχογιάννη, πληροφορούμαστε ότι τα Τσερίσανα διατήρησαν και στη συνέχεια την κομβική λειτουργία του παρατηρητηρίου: «*Είμαστε ακόμα μέσα στο χωριό όταν μας έγραψαν από τα Τσερίσαινα να πάμε να πιάσουμε δέκα Τούρκους όπου είχαν βγη εις τους αγρούς να μαζώξουν τα δέκατα*». Στην ίδια πηγή, το χωριό περιγράφεται ως τόπος αγώνα, ηρωισμού και νίκης: «...στα

Τσερίτσανα, οι Τούρκοι παραδόθηκαν, εκτός από ένα, που παραδόθηκε κι αυτός ύστερα από σύσταση».

Στα 1874, η έκθεση του Μητροπολίτη Ιωαννίνων στην Επετηρίδα του Ηπειρωτικού Συλλόγου Κωνσταντινουπόλεως, περιγράφει γλαφυρά την αυξημένη φτώχεια που χαρακτήριζε το χωριό των Τσεριτσάνων, αναδεικνύοντας τις πληγές που άφησαν πίσω τους οι εκτεταμένες μάχες, μέχρι και τα χρόνια της ύστερης τουρκοκρατίας.

iii) Απελευθέρωση

Η μακράιωνη τουρκική κατοχή έγραψε τον επίλογό της το 1913, με τις γυναίκες των Τσεριτσάνων να σηματοδοτούν καθοριστικά τη θετική έκβαση του αγώνα. Ανάμεσα σε ποικίλες ενέργειες επικουρίας των αγωνιστών, οι Τσεριτσανιώτισσες ανέβασαν, από τη δυτική πλευρά του Τόμαρου, το ορειβατικό κανόνι του ελληνικού στρατού σε υψόμετρο 1.700 μ., αντιπαλεύοντας δύο μέτρα χιόνι. Η ενέργεια αυτή αποτέλεσε το "κλειδί" για την κατάληψη των Ιωαννίνων, διότι με το κανόνι αυτό άνοιξε ο δρόμος μεταξύ Μανωλιάσσας και Μελιγγών και κατέστη δυνατή η περικύκλωση των Τούρκων στα οχυρά του Μπιζανίου.

Παράλληλα, οι ηρωίδες γυναίκες από τα Τσερίτσανα, όπως αναφέρεται χαρακτηριστικά και σε μονογραφία που εκδόθηκε στο πλαίσιο του Προγράμματος Κοινοτικής Πρωτοβουλίας INTERREG IIIA ΕΛΛΑΔΑ-ΙΤΑΛΙΑ 2000-2006 «*δεν έπαψαν στιγμή να συμβάλλουν στη μέριμνα των στρατιωτών, στην παρασκευή ενδυμάτων, στην ανεύρεση τροφής, στην περιποίηση των τραυματιών και σε πολλά άλλα*».

Είναι οι ίδιες ηρωίδες γυναίκες από τα Τσερίτσανα που μνημονεύει ο Σωκράτης Βασιλείου στο Τιμητικό Λεύκωμα με τίτλο «*Γυναίκες Ηπειρώτισσες, Ξαφνιάσματα της Φύσης*», γράφοντας χαρακτηριστικά: «*Μέχρι σήμερα υπάρχει παράδοση ζωντανή στη μνήμη και στα χείλη όσων έζησαν τα γεγονότα ή έμαθαν από πρώτο χέρι πως οι γυναίκες των Τσεριτσάνων είχαν τη δική τους σπουδαία και σημαντική συμβολή στην επιτυχία των στρατιωτικών επιχειρήσεων για την απελευθέρωση των Ιωαννίνων το 1913*».

Είναι οι ίδιες ηρωίδες γυναίκες από τα Τσερίτσανα που τίμησε με το έργο του ο Γιαννιώτης γλύπτης Κώστας Καζάκος, φιλοτεχνώντας το 2003 ένα ορειχάλκινο ανάγλυφο με τίτλο «*Οι Γυναίκες των Τσεριτσάνων*», το οποίο κοσμή από τις 15/2/2004 το ομώνυμο μνημείο στο κέντρο του χωριού.

Είναι οι ηρωίδες γυναίκες από τα Τσερίτσανα κι όχι οι ηρωίδες γυναίκες από τα Πλατάνια.

Αναγνωρίζοντας τη σπουδαία συμβολή των Τσεριτσάνων στην απελευθέρωση των Ιωαννίνων, ο Δήμος Ιωαννιτών συμπεριλαμβάνει, παγίως, στο πρόγραμμα των τιμητικών εκδηλώσεων για τα Ελευθέρια της πόλης και την εκδήλωση μνήμης στα Τσερίτσανα.

Μάλιστα, το 2011, οι εκδηλώσεις μνήμης που ξεκίνησαν από τα Τσερίτσανα, πραγματοποιήθηκαν παρουσία του Προέδρου της Δημοκρατίας, κ.κ. Κάρου Παπούλια. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι **το σχετικό δελτίο τύπου που εκδόθηκε από το Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων αναφέρεται αποκλειστικά και μόνο στο όνομα «Τσερίτσανα»**, χωρίς να παραθέτει πουθενά τη σημερινή ονομασία Πλατάνια ενώ, το ίδιο δελτίο τύπου, αναρτήθηκε κι από την επίσημη ιστοσελίδα του Γενικού Επιτελείου Στρατού. Αυτό αποδεικνύει ότι **η ένδοξη ιστορία του τόπου είναι άρρηκτα συνυφασμένη με το όνομα Τσερίτσανα και δεν παρουσιάζει καμία σύνδεση με το όνομα Πλατάνια.**

iv) Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος – Κατοχή

Τα Τσερίτσανα αποτέλεσαν σημείο αναφοράς και κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και της Γερμανικής Κατοχής, ενώ πλήρωσαν ακριβώς το τμήμα της αντίστασης.

Σύμφωνα με το ψηφιοποιημένο αρχείο Πεσόντων της Διεύθυνσης Ιστορίας Στρατού, ο **Αλέξανδρος Ντάλας** του Λαζάρου, με καταγωγή από τα Τσερίτσανα, φονεύτηκε στις 25/11/1940 στην περιοχή Βομπλό (διάβαση Κακαβιάς). Ηρωικά πεσόντες και οι Τσεριτσανιώτες **Βακάλης Βασίλειος** του Στεφάνου (1943), **Βακαλόπουλος Βάσος** του Αθανασίου (1943) και **Αλεξίου Σωτήριος** του Νικολάου (1944), όπως πληροφορούμαστε από το Μνημείο Πεσόντων του χωριού.

Επιπλέον, όπως τεκμαίρεται από τα στοιχεία που εξέδωσε το **Υπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας** και η αντίστοιχη Διεύθυνση Συντονισμού, το 1945, από το **Αρχείο της Τοπογραφικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Γεωργίας**, στα 1946, αλλά κι από ανάλογη έκδοση της **Ηπειρωτικής Εταιρείας, βασισμένη στα αρχεία του ΓΕΣ**, στα 1987, οι **Γερμανικές δυνάμεις κατέστρεψαν ολοσχερώς τις κατοικίες του χωριού Τσερίτσανα, σε ποσοστό που προσεγγίζει το 80%.**

Πιο συγκεκριμένα, η έκδοση της Ηπειρωτικής Εταιρείας, με τίτλο *Έκθεσις: των γενομένων ζημιών εν γένει Ηπείρου από της κηρύξεως του Ελληνο-Ιταλικού πολέμου (28-10-40) μέχρι της τελικής Απελευθερώσεώς της Οκτώβριος 1944*, αναφέρει χαρακτηριστικά: «...*τμήματα της Α' Ορεινής Γερμανικής Μεραρχίας εισήλθον την 24^{ην} Ιουλίου 1943 εις χωρίον Τσερίτσανα και παρέμειναν επί 24ωρον. Πάν το μη δυνάμενον να μεταφερθεί, κατεστρέφετο επί τόπου. Εκ των κατοίκων συνέλαβον πολλούς, τους οποίους εχρησιμοποίησαν δια την μεταφορά των κλοπιμαίων. Εκ των οικιών εκάησαν 64, ως και το Παρεκκλήσιον των Αγίων Αναργύρων. Είς των στρατιωτών, ενδυθείς τα ιερά άμφια, διαπόμπευε τα θεία».*

Στη βάση των ως άνω παρατιθέμενων στοιχείων, προκύπτει αναμφισβήτητα ότι **το χωριό των Τσεριτσάνων θα έπρεπε εξάπαντος να χαρακτηριστεί ως «μαρτυρικό».** Αναλογιστείτε, όμως, την απόλυτη κένωση που υφίσταται η δίκαιη προσπάθειά μας, όταν βρισκόμαστε μπροστά στο άνευ ιστορικού υποβάθρου όνομα «Πλατάνια».

Επιπρόσθετα, τονίζεται ότι **το αίτημα των Γερμανικών αποζημιώσεων παραμένει ανοιχτό για τον Δήμο μας κι αναπόσπαστο μέρος του αποτελούν τα Τσερίτσανα**, όπως καταθέσαμε και στη Διακομματική Επιτροπή της Βουλής. Ωστόσο, και σ' αυτή την περίπτωση, **το σύγχρονο όνομα «Πλατάνια» μας στερεί το δικαίωμα να διεκδικήσουμε τις πολεμικές αποζημιώσεις και την ηθική δικαίωση για τους κατοίκους.**

Η δυναμική παρουσία των Τσεριτσάνων στην ιστορική πορεία του τόπου δε σταματά εκεί. Το 1941 ο Λοχαγός Πυροβολικού Βασίλειος Μπαλτογιάννης χαρακτήρισε τη διαδρομή «*Ελαφότοπος – Λίπα – Τσαρίτσαινα – Γρατσανά – Μπαουσιόι – Πλαίσια – Κοσμηρά - Πεδινή*» ως το ασφαλέστερο δρομολόγιο για τη μετακίνηση των ελλήνων στρατιωτών. Μάλιστα, ανέδειξε την ιστορική σπουδαιότητα της περιοχής, γράφοντας χαρακτηριστικά: «*Περνώντας από το ανωτέρω δρομολόγιο υποχρεωτικώς, θυμηθήκαμε εκείνους που ποτέ δεν υποδουλώθηκαν και δεν υπέκυψαν στο ζυγό του Αλή Πασά*».

Στην ίδια έκθεση, ο Μπαλτογιάννης πραγματοποίησε αναφορά ακόμη και στη διαμάχη μεταξύ του Άγγλου Λοχαγού Σπάικ και του Λώρενς, αναφέροντας για τα Τσερίτσανα: «*Την δεύτερη φορά τον συνέλαβε ο Σπάικ αλλά, όπως ήτο κρατούμενος στα 10-7-43 στο σχολείο Τσαριτσάνων, κοιμήθηκε ο Κερκυραίος σκοπός αντάρτης και εδραπέτευσε*»

Συχνή είναι η παρουσία των Τσεριτσάνων και στις αναφορές του γνωστού Γερμανού ιστορικού και συγγραφέα Φρανκ Χέρμαν Μάγερ, ο οποίος μελέτησε διεξοδικά δημόσια και ιδιωτικά αρχεία του Γερμανικού Στρατού κι άλλων Ευρωπαϊκών χωρών.

ν) Σύγχρονη εποχή

Ως **επικύρωση της ιστορικής σπουδαιότητας των Τσεριτσάνων** λειτουργεί και **το παραδοσιακό τραγούδι «Στη μέση στα Τσερίτσανα»**, το οποίο δημοσιεύτηκε για πρώτη φορά στα **1824** από τον Γάλλο ακαδημαϊκό φιλόλογο και ιστορικό Claude Fauriel και αναδημοσιεύτηκε, στη συνέχεια, σε πολλές γλώσσες από διάσημους εκδοτικούς οίκους.

Η λαϊκή μούσα ύμνησε τα Τσερίτσανα κι αποκρυστάλλωσε τη φήμη τους διαμέσω της προφορικής διάδοσης και της συλλογικής μνήμης, μ' ένα δημοτικό τραγούδι που εντάσσεται στην κατηγορία των ιστορικών τραγουδιών. "Στη βρύση στα Τσερίτσανα, στον πάτο από το Σούλι" τραγούδησε στη συνέχεια ο λαός και τραγουδά μέχρι σήμερα.

Στο ίδιο πλαίσιο της λαϊκής παράδοσης, εντάσσεται και η πληροφορία που ανασύρεται από το Τεύχος 21 της Ηπειρωτικής Εστίας (Μάιος-Ιούνιος 1970), όπου, στο άρθρο με τίτλο *«Λαογραφικά Παραμυθιάς (Προλήψεις και Δεισιδαιμονία)»*, ο Βασίλειος Παυλίδης αναφέρει, μεταξύ άλλων, πως για τη δημιουργία φυλαχτού κατά της βασκανίας χρησιμοποιείται *«ξύλο αγριοκερασιάς από τα Τσερίτσανα»*. Μέσω αυτής της αναφοράς διαφαίνεται ξεκάθαρα η **ιεροποίηση του τόπου των Τσεριτσάνων στο θυμικό του λαού** και η προφορική και γραπτή συνέχιση αυτής της λαϊκής αντίληψης ως τις μέρες μας.

Επιπρόσθετα, οι ταινίες του νεότερου ελληνικού κινηματογράφου, με θεματολογία τον πόλεμο του 1821, χρησιμοποιούν το τραγούδι *«Στη βρύση στα Τσερίτσανα»* ως βασικό στοιχείο της μουσικής τους επένδυσης. Χαρακτηριστικές είναι οι περιπτώσεις των ταινιών *«Παπαφλέσσας»* και *«Σουλιώτες»*, που γυρίστηκαν τη δεκαετία του 1970 και γνώρισαν μεγάλη εισπρακτική επιτυχία, καθιστώντας το εν λόγω τραγούδι ευρύτερα γνωστό.

Επιπλέον, **το όνομα «Τσερίτσανα» χρησιμοποιείται σήμερα σε δεκάδες διαδικτυακούς χάρτες**, μεγάλων οίκων του εξωτερικού, όπως για παράδειγμα στους Geographic.org, Getamap.net, Mapmonde.org, Tiptorglobe.com, Gomapper.com και σε πολλούς άλλους. Με δεδομένο ότι το διαδίκτυο αποτελεί το βασικό εργαλείο ενημέρωσης κι επικοινωνίας της σημερινής εποχής αλλά και σημαντικό εργαλείο για την προβολή του κάθε τόπου, **η ονομασία Πλατάνια προκαλεί σύγχυση στους επισκέπτες του ιστορικού χωριού των Τσεριτσάνων.**

Μάλιστα, **το πρόβλημα που προκαλούν οι μετονομασίες των κοινοτήτων στην τουριστική ανάπτυξη των περιοχών είχε εντοπιστεί ήδη από το 1855**, όταν ο έγκριτος φιλόλογος Απόστολος Παπαθεοδώρου ανέγραφε στο περιοδικό της Ηπειρωτικής Εστίας: *«Ούτως όμως δημιουργείται συν τοις άλλοις και σύγχυσις εις τας ονομασίας των Κοινοτήτων, εις βάρος και αυτού του όντως πτωχού ακόμη δια την Ελλάδα Τουρισμού»*.

Στο ίδιο πνεύμα και ο γνωστός Γεωγράφος, Ιστορικός και Πανεπιστημιακός του 19^{ου} αιώνα Αντώνης Μηλιαράκης, που έγραψε στα **1892**: *«Πάσα αντικατάστασις σημερινών ονομάτων δι' αρχαίων και πάσα μεταβολή έτι της ρίζης ή των καταλήξεων αυτών, επιχειρούμενη υπό των γεωγραφούντων ή υπό των διοικητικών αρχών, άνευ μελέτης, ισοδυναμεί προς καταστροφήν ζωντανών μνημείων της ελληνικής ιστορίας και γλώσσης»*.

Το όνομα "Τσερίτσανα", που συνδέει αδιάκοπα το παρελθόν με το παρόν, χρησιμοποιεί στην επωνυμία του και ο Πολιτιστικός Σύλλογος του

χωριού, με καταστατικό το οποίο, **σημειωτέον, εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 16/1977 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Ιωαννίνων.**

Απόδειξη της ευρέως αποδεκτής ιστορικότητας της ονομασίας αποτελεί και η **τιμητική απόδοση του ονόματος των Τσεριτσάνων σε οδό της περιοχής του Κάτω Νεοχωρόπουλου, με την υπ. αριθμ. 563/2005 Ομόφωνη Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Ιωαννιτών.** Στο σημείο αυτό, επιβάλλεται να τονιστεί ότι η ονοματοθεσία των οδών ακολουθεί αντίστοιχη διαδικασία μ' αυτή των κοινοτήτων.

Εξάλλου, πολλά είναι και τα παραδείγματα των κοινοτήτων που επανέφεραν την προηγούμενη ονομασία τους, ανεξαρτήτως ετυμολογικής προέλευσης. Πιο πρόσφατο παράδειγμα αποτελεί η **Τοπική Κοινότητα Καλαμακίου, του Δήμου Νοτίου Πηλίου, η οποία μετονομάστηκε σε Κοινότητα Πρόπαν, με το ΦΕΚ Α' 5/8-11-2014.**

Τέλος, είναι ιδιαίτερα σημαντικό να επισημανθεί ότι τα Τσερίτσανα, από την επίσημη σύστασή τους το 1919 έως και το 1940, μετονομάστηκαν ήδη 3 φορές. Και τις 3 φορές, μοναδικό κριτήριο της μετονομασίας ήταν η σωστή αναγραφή και ορθογραφία του ονόματος "Τσερίτσανα" κι όχι η αντικατάστασή του με νέο όνομα.

Η Κοινότητα Τσεριτσάνων άλλαξε την ονομασία της σε Πλατάνια, αυθαίρετα, το 1954, παρ' ό,τι είχε μετονομαστεί ήδη 3 φορές, κι ενώ οι μαζικές μετονομασίες των κοινοτήτων είχαν ήδη ολοκληρωθεί ως έναν μεγάλο βαθμό. Μάλιστα, το δεδομένο αυτό θα πρέπει να συνδεθεί με το γεγονός ότι οι τοπικές μετονομασίες, από το 1912 έως το 1961, παρουσιάστηκαν εντονότερα στις βόρειες και ηπειρωτικές περιοχές απ' ό,τι στον Νότο και στη νησιωτική επικράτεια. Για παράδειγμα, στην Ήπειρο πραγματοποιήθηκαν, συνολικά, 397 μετονομασίες οικισμών και κοινοτήτων ενώ στα Επτάνησα 37 και στα Νησιά του Αιγαίου 55.

Συνεπώς, η ετεροχρονισμένη μετονομασία των Τσεριτσάνων σε Πλατάνια, σαράντα και πλέον χρόνια μετά την απελευθέρωση της περιοχής, αποδεικνύει την ιστορική ισχύ του ονόματος κι αναδεικνύει τη δυσκολία που υπήρξε στη διαδικασία της μεταβολής.

Άλλωστε, έργο του Συμβουλίου Τοπωνυμιών, σύμφωνα με το Π.Δ. 924/1976, είναι: *«Η γνωμοδότησις περί μεταβολής [...] ονομάτων [...] κοινοτήτων [...] εφ' όσον δε συνδέονται προς επίσημον τι γεγονός της Ελληνικής Ιστορίας, δι' άλλων ελλόγων ή και γενικώς παραδειγμαμένων ονομάτων, σχετιζόμενον προς την Ιστορίαν...».*

Και τα Τσερίτσανα είναι, πλέον, οφθαλμοφανές ότι συνδέονται άρρηκτα, όχι μόνο με μία, αλλά με τις περισσότερες από τις σπουδαιότερες εκφάνσεις της τοπικής ιστορίας και με τις ηρωικότερες θυσίες των κατοίκων τους.

Συνεπώς, το όνομα των Τσεριτσάνων, υπηρετεί άριστα την εθνική του αποστολή, καθώς είναι **αδιάρρηκτα συνδεδεμένο με την ιστορία και την παράδοση του ελληνικού έθνους.** Στον αντίποδα, το όνομα «Πλατάνια», λόγω της ίδιας της φύσης του, απαντάται συχνά στα όρια του ελλαδικού χώρου, από τη Μεσσηνία ως το Ρέθυμνο κι από τη Ρόδο ως την Καρδίτσα. Αποτέλεσμα αυτής της ευρείας διάδοσης του ονόματος Πλατάνια είναι η **αδυναμία μονοσήμαντης ταυτοποίησης της περιοχής και η αποστέρηση της τοπικής ιστορίας και της ταυτότητάς της.**

Συνεπώς, είναι σημαντική η **εδραίωση μιας στέρεης σχέσης μεταξύ σημαίνοντος και σημαινόμενου,** με σκοπό τη διατήρηση της ιστορικής πραγματικότητας και της συλλογικής μνήμης.

Όπως, άλλωστε, επισημαίνει και ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Γεώργιος Καψάλης: "... **δεν είναι η προέλευση του ονόματος**

αλλά η γλώσσα, το φρόνιμα, τα έθιμα, η θρησκεία και γενικότερα η συνείδηση των κατοίκων που συνδιαμορφώνουν την εθνική ταυτότητα [...]. Μία απόφαση, η δίκαιη απόφαση που θα επανέφερε το όνομα Τσερίτσανα αντί για το όνομα Πλατάνια θα ήταν δικαίωση και λύτρωση για τις ηρωίδες και τους ήρωες του χωριού αλλά και για τους λιγιστούς κατοίκους".

Εξάλλου, η ανεμπόδιστη αφομοίωση των νέων ονομάτων από άλλες τοπικές Κοινότητες της περιοχής, σε αντίθεση με την περίπτωση των Τσεριτσάνων, λειτουργεί αυταπόδεικτα προς την κατεύθυνση επαναφοράς της παλαιάς ονομασίας.

Η επιστροφή του ονόματος «Τσερίτσανα» είναι χρέος της πολιτείας, η οποία οφείλει, έστω και τώρα, να κατανοήσει ότι οι επ' ονόματι ιστορικές και πολιτιστικές ρίζες του τόπου είναι τόσο βαθιές που δεν ξεριζώθηκαν ποτέ, ούτε και θα ξεριζωθούν.

Επισυνάπτονται:

1. α. Αντίγραφα από το αρχείο της Τοπογραφικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Γεωργίας (φάκελος με αριθμ. 266/1946), Κεντρική Υπηρεσία Γενικών Αρχείων του Κράτους.

β. Αντίγραφα από το δημοσίευμα του Υπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας, Διεύθυνση Συντονισμού, με τίτλο Καταστραφείσαι Πόλεις και Χωριά συνεπεία του πολέμου 1940-1945.

2. Απόσπασμα της έκδοσης της "Ηπειρωτικής Εταιρείας" με τίτλο Έκθεσις Γενομένων Ζημιών εν γένει Ηεπίρου από της κηρύξεως του Ελληνο-ιταλικού πολέμου (28-10-40) μέχρι της τελικής απελευθερώσεως της Οκτώβριος 1944.

3. Το καταστατικό αναγνώρισης του Πολιτιστικού Συλλόγου εγκεκριμένο από το Πρωτοδικείο.

4. Οι ηρωικώς πεσόντες κάτοικοι του χωριού στους απελευθερωτικούς αγώνες.

5. Αποσπάσματα από ενδεικτικές βιβλιογραφικές παραπομπές.

6. Σημερινοί χάρτες διαφόρων εκδόσεων στο διαδίκτυο.

7. Η εισήγηση του Πρύτανη του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων Γιώργου Καψάλη.

Η παρέμβαση του κ. Πρύτανη έχει ως εξής:

Ευχαριστώ πάρα πολύ, ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε. Εγώ ήθελα να πω από την αρχή ότι ανταποκρίθηκα πράγματι σε ένα αίτημα που μου υπέβαλε ο κύριος Δήμαρχος. Ζήτησα την ανάλογη βιβλιογραφία που ήταν διαθέσιμη, την οποία μου παρέιχε και το θεωρώ πολύ σημαντικό και πολύ ευγενικό, μελέτησα τη βιβλιογραφία και επειδή πιστεύω ακράδαντα στο αίτημα προσωπικά τουλάχιστον και επιστημονικά, γι' αυτό και απεφάσισα στη συνέχεια να γράψω ένα κείμενο, μια εισήγηση και μέσα από τον θεσμικό μου ρόλο, αλλά και μέσα από τον ακαδημαϊκό μου ρόλο, όπως προείπα το γνωστικό μου αντικείμενο είναι φιλολογία, Ελληνική Φιλολογία και παράλληλα να αναπτύξουμε μια στρατηγική που κατά τη γνώμη μου μπορεί να οδηγήσει στην επίλυση του δίκαιου και καθολικού αιτήματος των κατοίκων.

Στο κείμενο το οποίο θα σας παρουσιάσω τώρα, δεν είναι εκτενέστατο, προσπαθώ να συνδυάσω δυο πράγματα. Από τη μια μεριά μια βιωματική προσέγγιση και από την άλλη μεριά την ιστορική αλήθεια όπως αυτή υποστηρίχθηκε από διαπρεπείς επιστήμονες. Εγώ κρίνω ότι υπάρχουν πάρα πολλά στοιχεία και γλωσσολογικά και ιστορικά και φιλολογικά, τα οποία θα μπορούσε κανείς να επικαλεσθεί και θα είναι διαθέσιμα στην όποια επιτροπή,

αλλά θεωρώ σημαντικό να είμαστε εκεί και βάζω πρώτα τον εαυτό μου, τον Δήμαρχο και ενδεχομένως γιατί όχι, εάν εσείς το κρίνετε σκόπιμο και τους αρχηγούς όλων παρατάξεων. Για να είμαι ειλικρινής δεν το βλέπω καν ως παράταξη, ως παρατάξεις, τους βλέπω όλους, σας γνωρίζω κίολας από τη δράση σας, να είμαστε όλοι εκεί για να φανεί και στη πράξη το σύσσωμο και η ομοφωνία για το αίτημα αυτό. Δε θα πω τίποτε άλλο.

Θα σας διαβάσω πολύ γρήγορα το κείμενο για να έχετε μια πραγματική εικόνα. Το απευθύνω λοιπόν προς τον Δήμαρχο Δωδώνης για το συμβούλιο Τοπωνυμιών του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης.

“Αξιότιμοι κύριοι, με ιδιαίτερο σεβασμό στο έργο που επιτελείτε και στις αποφάσεις που λαμβάνετε, θα ήθελα ως Πρύτανης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων να καταθέσω και τη δική μου άποψη για τη μετονομασία του ιστορικού ονόματος Τσερίτσανα του Δήμου Δωδώνης στο όνομα Πλατάνια του ιδίου δήμου.

Πρέπει μάλιστα να ομολογήσω ότι είχα τη μεγάλη και ξεχωριστή τιμή να καταθέσω δάφνινο στεφάνι στο Μνημείο των Γυναικών των Τσεριτσάνων σε μια συγκινητική τελετή, που διοργανώνει ο Δήμος Δωδώνης προς τιμή των Γυναικών από τα Τσερίτσανα, για την αποφασιστική συμβολή τους στην απελευθέρωση των Ιωαννίνων. Μάλιστα εξακολουθεί να μου προκαλεί δέος η επιγραφή που υπάρχει στο Μνημείο με τον τίτλο: Δόξα και τιμή στις αγωνίστριες γυναίκες των Τσεριτσάνων. Ρίγη συγκίνησης σε όλες τις αρχές και σε όλους τους παρευρισκομένους προκάλεσε ακολούθως το γνωστό ιστορικό τραγούδι που πρωτομάθαμε στις τάξεις του Δημοτικού Σχολείου, “Στη βρύση στα Τσερίτσανα” και το οποίο ως γνωστό εξέδωσε το 1824 ο μεγάλος Γάλλος φιλόλογος Φοργιέλ στο Παρίσι. Όσο βρέθηκα εκεί και όσο παρέμεινα εκεί άκουσα όλους να μιλάνε για τα ηρωικά Τσερίτσανα και τις θυσίες των ανθρώπων του στους αγώνες του έθνους. Εκτός από μια πινακίδα που υπήρχε με το όνομα Πλατάνια, καμία άλλη αναφορά δεν έγινε σε αυτό το όνομα, σαν να μην ήθελε κανείς να ακούσει κάτι το ιδιαίτερο και ας ήταν θεωρητικά το όνομα του χωριού τους.

Αξιότιμοι κυρίες και κύριοι, μελετώντας τα όσα γράφτηκαν για τη μετονομασία Τσεριτσάνων σε Πλατάνια, θαυμάζω και υποστηρίζω ενθέρμως αρχικά την ομόθυμη και ομόψυχη επιμονή των κατοίκων του χωριού να αποκατασταθεί η αδικία και να επανέλθει το όνομα του χωριού τους από Πλατάνια σε Τσερίτσανα, όπως το γνώρισαν και το έζησαν οι γονείς και οι παππούδες τους. Αυτή η επιμονή και αυτή η προσπάθεια δικαίωσης κρατούν τώρα εξήντα πέντε ολόκληρα χρόνια. Στην ουσία για τους κατοίκους του χωριού και της περιοχής είναι ένας διαρκής αγώνας δικαίωσης, αποκατάστασης της ιστορικής αλήθειας και της πεπτοίησης των ίδιων των κατοίκων. Η μία γενεά ακολουθεί την άλλη, αλλά όλες έχουν τον ίδιο κοινό στόχο που είναι η επαναφορά του ιστορικού ονόματος Τσερίτσανα στο χωριό τους. Σέβονται το κάθε άλλο όνομα, αλλά διεκδικούν δικαίως το πραγματικό και ιστορικό όνομα του χωριού τους, που τραγουδήθηκε και υμνήθηκε, που φώλιασε στη ψυχή και στη καρδιά του καθενός.

Το δεύτερο σημείο που θέλω να θίξω είναι ότι διαχρονικά το αίτημα αυτό υποστηρίχθηκε από λαμπρούς και διακεκριμένους επιστήμονες, που είχα μάλιστα τη μεγάλη ευτυχία να είναι και δάσκαλοί μου, όπως ο αείμνηστος διαπρεπής καθηγητής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και ακολούθως του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Σταμάτιος Κ. Καρατζάς, ο οποίος με μια απολύτως επιστημονικά τεκμηριωμένη εισήγηση τάσσεται αναφανδών και υιοθετεί απολύτως τη πρόταση των κατοίκων για επαναφορά του ονόματος Τσερίτσανα στο χωριό τους. Στο ίδιο πνεύμα οι δύο εξέχοντες καθηγητές του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων ο τέως Πρύτανης Μιχάλης Μερακλής και ο ομότιμος

καθηγητής Φάνης Ι. Κακριδής τάσσονται ομοθυμωσ υπέρ της μεταφοράς του ονόματος Τσερίσανα τονίζοντας εμφατικά ότι δεν είναι η προέλευση του ονόματος, εάν αυτό είναι Ελληνικό, Τούρκικο, Σλάβικο ή Βενετσάνικο, αλλά η γλώσσα, το φρόνιμα, τα έθιμα, η θρησκεία και γενικότερα η συνείδηση των κατοίκων μιας περιοχής που συνδιαμορφώνουν την εθνική ταυτότητα.

Στο ίδιο πλαίσιο έχουν υπάρξει προτάσεις και αποφάσεις σημαντικών προσωπικοτήτων, όπως ο Κώστας Φρόντζος από την Εταιρεία Ηπειρωτικών Μελετών, ο ιστορικός Βασίλης Κρασίτης από τον σύλλογο "Οι Φίλοι του Σουλίου", όπου σκεφθείτε ότι θεωρητικά θα μπορούσε να ενταχθεί στην ίδια διαδικασία αλλαγής του ονόματος και το μαρτυρικό Σούλι.

Κυρίες και κύριοι, δε θα ήθελα να σας κουράσω με τα πολλά και τεκμηριωμένα επιχειρήματα που θέτουν στα κείμενά τους οι παραπάνω, αλλά και πολλοί άλλοι μεγάλοι και διακεκριμένοι επιστήμονες όπως και σημαντικοί ειδικοί επιστήμονες της τοπικής κοινωνίας, δικοί σας άνθρωποι. Επιθυμώ ως τόσο να σας διαβεβαιώσω ότι μία απόφασή σας, η δίκαιη απόφασή σας που θα επανέφερε το όνομα Τσερίσανα αντί για το όνομα Πλατάνια στο συγκεκριμένο χωριό, θα ήταν βάλσαμο, δικαίωση και λύτρωση και για τις ηρωίδες και τους ήρωες του χωριού, αλλά και για τους σημερινούς λιγοστούς κατοίκους του που συχνά με σταματούν στο δρόμο για να καταθέσουν τον πόνο ψυχής τους και την έντονη επιθυμία τους, ώστε να επανέλθει το όνομα Τσερίσανα στο χωριό τους.

Σας διαβεβαιώνω ότι με μια τέτοια απόφαση σέβεστε απλώς και γενναίως τη βούληση και τη διαχρονική πεποίθηση των κατοίκων αυτού του χωριού, πως το όνομα του χωριού τους είναι Τσερίσανα. Οι κάτοικοι του χωριού, οι κάτοικοι των Τσεριτσάνων θα σας ευγνωμονούν για πάντα και το υπογράψω απολύτως.

Ακολούθησε διαλογική συζήτηση μεταξύ των κ. Δημοτικών Συμβούλων, όπως αυτή φαίνεται στο απομαγνητοφωνημένο Πρακτικό Νο 9 της συνεδρίασης της 10-07-2018, κατά την οποία δόθηκαν οι απαιτούμενες διευκρινήσεις από τον εισηγητή, στην συνέχεια δε, όσοι εκ των Δημοτικών Συμβούλων πήραν τον λόγο κατέθεσαν τις απόψεις τους, τις προτάσεις και τις παρατηρήσεις τους, και κλείνοντας την συζήτηση ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου κάλεσε το Δημοτικό Συμβούλιο να αποφασίσει σχετικά.

Το Δημοτικό Συμβούλιο, μετά από διαλογική συζήτηση, αφού έλαβε υπόψη όσα ανέφερε στην εισήγησή του, ο Δήμαρχος κ. Χρήστος Ντακαλέτσης, όσο και ο Παριστάμενος Πρύτανης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων κ. Γεώργιος Καψάλης, καθώς και τις διατάξεις των άρθρων 65, 67 του Ν. 3852/2010, το άρθρο 7 του Ν. 3463/2006(Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας)

Αποφασίζει Ομόφωνα

Την εκ νέου υποβολή αιτήματος στο Αρμόδιο Συμβούλιο Τοπωνυμιών (άρθρο 7 παρ.1 του Ν. 3463/2006) του Υπουργείου Εσωτερικών, για την μετονομασία της Τοπικής Κοινότητας ΠΛΑΤΑΝΙΩΝ της Δημοτικής Ενότητας Σελλών του Δήμου Δωδώνης, σε Τοπική Κοινότητα ΤΣΕΡΙΤΣΑΝΩΝ Δημοτικής Ενότητας Σελλών του Δήμου Δωδώνης, για όλους τους παραπάνω τεκμηριωμένους ιστορικούς λόγους, όπως αυτοί αναλυτικά αναφέρονται στην εισήγηση του θέματος τόσο από τον κ. Δήμαρχο, όσο και από το παριστάμενο Πρύτανη του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων κ. Γεώργιο Καψάλη.

Με την θετική ψήφο του Προέδρου της Τοπικής Κοινότητας Πλατανίων κ. ΠΑΠΠΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ.

Απόφαση αυτή έλαβε αυξ. αριθμό **145/2018**

Αφού δεν υπάρχουν άλλα θέματα γραμμένα στην ημερήσια διάταξη για συζήτηση λύεται η συνεδρίαση.

Για το λόγο αυτό συντάχθηκε το παρών πρακτικό το οποίο αφού αναγνώσθηκε υπογράφεται ως ακολούθως:

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ
(Τ.Σ.Υ)
ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΣ
Ακριβές Αντίγραφο

Τα Μέλη
(Τ.Υ)
Ακολουθούν Υπογραφές

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΣ